

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Ν.Π.Δ.Δ.

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Εγκύκλιος υπ' αριθμ. 49

Θέμα: Εντοπισμός και αναφορά προς την αρμόδια Αρχή του άρθρου 7 του ν. 3691/2008, συναλλαγών που δημιουργούν υπόνοιες διάπραξης φοροδιαφυγής και/ή νομιμοποίησης του εξ αυτής περιουσιακού οφέλους, και τυπολογία υπόπτων και ασυνήθων συναλλαγών που σχετίζονται με το βασικό αδίκημα της φοροδιαφυγής (άρθρο 77 παρ. 1 του νόμου 3842/2010)

Α. Στοιχεία δέουσας επιμέλειας

1) Στην αναφορά των πελατών υψηλού κινδύνου που προβλέπεται στην περίπτωση (στ) της παραγράφου 2 του άρθρου 10 με τίτλο «Παροχή Πληροφοριών» της απόφασης 1/506/8.4.2009 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ο αριθμός των πελατών θα κατανέμεται ανάλογα με τα είδη πελατών υψηλού κινδύνου, όπως αυτά περιγράφονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 2 της απόφασης 1/506/8.4.2009, όπως ισχύει.

2) Οι πηγές και το μέγεθος των εισοδημάτων πελάτη φυσικού προσώπου, επαληθεύονται βάσει του εκκαθαριστικού σημειώματος φορολογίας εισοδήματος, του δε πελάτη νομικού προσώπου, επαληθεύονται βάσει της υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, πλην των περιπτώσεων των μη υπόχρεων σε υποβολή φορολογικής δήλωσης όπου επαληθεύονται βάσει άλλων εγγράφων από αξιόπιστες πηγές, που θα κρίνονται κατά περίπτωση. (Παρ. 8, άρθρο 2 της απόφασης 1/506/8.4.2009, όπως ισχύει).

3) Στην κατηγορία υψηλού κινδύνου εντάσσονται υποχρεωτικά και οι επιχειρηματικές σχέσεις και συναλλαγές που ενέχουν αυξημένο κίνδυνο φοροδιαφυγής. (παράγραφος 6 του άρθρου 2 της απόφασης 1/506/8.4.2009, όπως ισχύει).

Οι Εταιρίες επιδεικνύουν αυξημένη δέουσα επιμέλεια, εξετάζουν με ιδιαίτερη προσοχή τις συναλλαγές και εφαρμόζουν επιπρόσθετες διαδικασίες συνεχούς παρακολούθησης επιχειρηματικών σχέσεων και συναλλαγών φυσικών ή νομικών προσώπων, τα οποία, σύμφωνα με ειδικά κριτήρια που προσδιορίζονται από τις Εταιρίες, ενέχουν αυξημένο κίνδυνο διάπραξης φοροδιαφυγής ή νομιμοποίησης του προκύπτοντος από το αδίκημα αυτό οφέλους.

Για τον προσδιορισμό του κινδύνου φοροδιαφυγής των πελατών τους, οι Εταιρίες λαμβάνουν υπόψη τους τα εξής στοιχεία:

- πηγή εισοδήματος φυσικού προσώπου (πχ ελεύθερο επάγγελμα, μισθωτές υπηρεσίες, επιτήδευμα κλπ).
- κλάδο ή είδος επαγγελματικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητας πελάτη.

- νομική μορφή και χώρα που εδρεύει το νομικό πρόσωπο.
- αριθμός και ύψος των καταθέσεων και αναλήψεων σε μετρητά στους επενδυτικούς λογαριασμούς του πελάτη.
- σημαντική απόκλιση του οικονομικού/συναλλακτικού προφίλ του πελάτη σε σχέση με τα κεφάλαια που διακινεί. (παρ. 8 του άρθρου 2 της απόφασης 1/506/8.4.2009, όπως ισχύει).
- πελάτες για τους οποίους έχει ληφθεί από φορολογικές, τελωνειακές, δικαστικές ή διοικητικές αρχές, αίτημα παροχής στοιχείων ή επιβολής προσωρινών μέτρων, καθώς και τους άμεσους συγγενείς τους και τους στενούς συνεργάτες τους.
- δημοσιευμένες εκθέσεις ή μελέτες ή στατιστικά στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, αρμόδιων δημόσιων υπηρεσιών ή ανεξάρτητων αρχών (περιλαμβανομένης της Αρχής του άρθρου 7 του ν. 3691/2008), καθώς και αναγνωρισμένων εθνικών ή διεθνών οργανισμών ή ερευνητικών κέντρων σχετικά με τα εισοδήματα και τους παρακρατούμενους φόρους που δηλώνουν ή αποδίδουν οι φορολογούμενοι στην Ελλάδα, μηχανισμούς φοροδιαφυγής και ύποπτες συναλλαγές σχετιζόμενες με τη φοροδιαφυγή.

B. Υπόπτες συναλλαγές/δραστηριότητες που ενδεχομένως συνδέονται ή σχετίζονται με φοροδιαφυγή

1. Πελάτης απρόθυμος να προσκομίσει το εκκαθαριστικό σημείωμα της φορολογικής δήλωσης φυσικού προσώπου ή την υποβληθείσα δήλωση φορολογίας εισοδήματος νομικού προσώπου ως προαπαιτούμενο για την διαμόρφωση του οικονομικού/συναλλακτικού του προφίλ, παρά τις επανειλημμένες οχλήσεις εκ μέρους της Εταιρίας.
2. Υπάρχουν πληροφορίες από εξωτερική πηγή (τοπική κοινωνία, μέσα ενημέρωσης, κλπ) ότι πελάτης εμπλέκεται σε δραστηριότητες που πιθανώς συνδέονται με φοροδιαφυγή ή ότι ο τρόπος διαβίωσής του είναι δυσανάλογα πολυτελής σε σχέση με τα προκείμενα, από τη φορολογική του δήλωση, στοιχεία.
3. Πραγματοποιούνται καταθέσεις στον επενδυτικό λογαριασμό πελάτη φυσικού προσώπου ιδιοκτήτη εταιρίας, που δεν είναι συμβατές με το ύψος του δηλωθέντος εισοδήματός του ή με τον τόπο κατοικίας του, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται υπόνοιες ότι οι καταθέσεις αυτές ενδεχομένως σχετίζονται με αποκρυβείσες πωλήσεις της εταιρίας του ή άλλα εταιρικά γεγονότα.
4. Διενεργούνται σημαντικού ύψους συναλλαγές σε επενδυτικό λογαριασμό πελάτη για τον οποίο η Εταιρία έχει λάβει αιτήματα από φορολογικές, τελωνειακές, δικαστικές ή διοικητικές αρχές, για την παροχή στοιχείων ή την επιβολή προσωρινών μέτρων διασφάλισης του Δημοσίου, ή σε επενδυτικούς λογαριασμούς μελών της οικογένειάς του ή στενών συνεργατών του.
5. Η συναλλακτική δραστηριότητα πελάτη για τον οποίο έχουν έρθει σε γνώση της Εταιρίας αιτήματα από φορολογικές, τελωνειακές, δικαστικές ή διοικητικές αρχές, για την παροχή στοιχείων ή την επιβολή μέτρων διασφάλισης του

Δημοσίου, μεταφέρεται σε νέο επενδυτικό λογαριασμό που ανήκει στον ίδιο ή σε μέλη της οικογένειάς του ή σε στενούς συνεργάτες του ή σε εταιρεία που ανήκει, διοικείται ή εκπροσωπείται από αυτόν.

6. Διενεργούνται αλληπάλληλες επενδύσεις σε μετοχές που δίνουν μέρισμα, ώστε να εμφανίζεται εισόδημα, χωρίς όμως να προκύπτει πραγματικό οικονομικό όφελος.
7. Ενδείξεις από το επόμενο εκκαθαριστικό σημείωμα της φορολογίας εισοδήματος του πελάτη ότι έχουν χρησιμοποιηθεί επιλεκτικά μόνο κερδοφόρα πινακίδια συναλλαγών για να δηλωθεί αυξημένο αφορολόγητο εισόδημα.

Γ. Τήρηση Αρχείου

1. Οι Εταιρίες φυλάσσουν, κατ' ελάχιστον (άρθρο 35 ν.3691/2008), τα ακόλουθα έγγραφα για **τουλάχιστον πέντε έτη**, από τη λήξη της επιχειρηματικής σχέσης με τους πελάτες, εκτός αν επιβάλλεται από διάταξη νόμου, η τήρησή τους για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα:

- τα στοιχεία πιστοποίησης και επαλήθευσης της ταυτότητας του πελάτη κατά τη σύναψη κάθε είδους σύμβασης,
- τα νομιμοποιητικά έγγραφα, τα αντίγραφα εγγράφων με βάση τα οποία έγινε η πιστοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη, καθώς και πρωτότυπα ή αντίγραφα παραστατικά κάθε είδους συναλλαγών, τα εσωτερικά έγγραφα που αφορούν εγκρίσεις ή διαπιστώσεις ή εισηγήσεις για υποθέσεις που σχετίζονται με την διερεύνηση των αδικημάτων του άρθρου 2 του ν. 3691/2008, είτε έχουν αναφερθεί στην Αρχή του άρθρου 7 του ν. 3691/2008 είτε όχι,
- τη σχετική αλληλογραφία με τους πελάτες.
- αντίγραφο εκκαθαριστικού σημειώματος φορολογίας εισοδήματος φυσικού προσώπου ή, σε περίπτωση νομικού προσώπου, της υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, όπου αυτά απαιτούνται προκειμένου να εξετασθεί η προέλευση των κεφαλαίων (παρ. 1στ αρθ. 13 ν. 3691/2008).

2. Οι Εταιρίες διαθέτουν διαδικασίες και συστήματα αρχειοθέτησης (άρθρο 35 ν.3691/2008) ικανά να διασφαλίζουν για το ανωτέρω χρονικό διάστημα την ταχεία αναπαραγωγή πληροφοριών για την ταυτοποίηση και τις συναλλαγές πελατών, προκειμένου να ανταποκρίνονται χωρίς καθυστέρηση σε αίτημα της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων ή άλλης αρμόδιας αρχής.

Ενδεικτικά, οι Εταιρίες είναι σε θέση να αναπαράγουν τις πιο κάτω πληροφορίες:

- τα στοιχεία πιστοποίησης ταυτότητας των δικαιούχων του επενδυτικού λογαριασμού,
- τα στοιχεία πιστοποίησης ταυτότητας των πραγματικών δικαιούχων του επενδυτικού λογαριασμού,
- τα στοιχεία πιστοποίησης ταυτότητας των προσώπων που έχουν δικαίωμα χειρισμού του επενδυτικού λογαριασμού,
- τα νομιμοποιητικά έγγραφα των πάσης φύσεως νομικών προσώπων,

- τα στοιχεία πιστοποίησης ταυτότητας των διαχειριστών και των νομίμων εκπροσώπων που είναι εξουσιοδοτημένα να κινούν τον επενδυτικό λογαριασμό ενός νομικού προσώπου,
 - τα πρωτότυπα παραστατικά και τα αντίστοιχα δικαιολογητικά έγγραφα των συναλλαγών,
 - τα στοιχεία που αφορούν τον όγκο και τις συναλλαγές που διεξάγονται μέσω του επενδυτικού λογαριασμού,
 - την προέλευση των χρημάτων,
 - τον τύπο και το ποσό του νομίματος της συναλλαγής,
 - τον τρόπο με τον οποίο τα χρήματα έχουν κατατεθεί ή αναληφθεί, δηλαδή μετρητά, επιταγές, ηλεκτρονικά εμβάσματα κτλ,
 - τον προορισμό των χρημάτων,
 - τις έγγραφες εντολές ή οδηγίες και εξουσιοδοτήσεις των πελατών.
3. Σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν. 3691/2008 οι Εταιρίες εφαρμόζουν στις εταιρίες του ομίλου καθώς και στα υποκαταστήματά τους σε άλλο κράτος, μέτρα τουλάχιστον ισοδύναμα με αυτά που προβλέπονται για τη φύλαξη αρχείων και στοιχείων. Όταν η νομοθεσία τρίτου κράτους, εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν επιτρέπει την εφαρμογή αυτών των μέτρων, πλήρως ή μερικώς, οι Εταιρίες ενημερώνουν σχετικά την Αρχή του άρθρου 7 του ν. 3691/2008, την Κεντρική Συντονιστική Αρχή και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.
4. Αντί της υποχρέωσης τήρησης δικαιολογητικών και παραστατικών σε φυσική μορφή υπάρχει η δυνατότητα τήρησης αρχείου σε ηλεκτρονική μορφή. Οι Εταιρίες έχουν την ευθύνη για την πιστοποίηση της γνησιότητας των αντιγράφων σε έγχαρτη μορφή, που θα αναπαράγονται από το ηλεκτρονικό αρχείο.
5. Η εγκύκλιος 31/22.11.2006 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς παύει να ισχύει με την έκδοση της παρούσης.

Αθήνα, 28.11.2012